

arò præsumitur ex communiter contingentibus maleficos modum icium non ignorare. Sed contradicit sententia communis quam teneat Sanch. de Matrim. lib. 7. D. 95. n. 13. Less. lib. cap. 44. n. 46. Viva loc. cit. n. 3. Salm. n. 152. cum Pal. Laym. etc. Ratio; quia præsumendum, quod Magi non sciant nisi modos illicitos. Cæterum, si in aliquo casu habeatur justa præsumptio, quod maleficus sciat modum licitum solvendi maleficium, putâ per ablationem signi, satis probabilis videtur opinio Tamburini; cui tunc non obstaret sententia communis opposita, nam (ut ait Tamburin.) DD. contrarii loquuntur, quando dubium aliter non possit deponi. Advertunt autem cum Busemb. Spor. n. 42. Viva loc. cit. et Elbel n. 533. cum Laym. Less. et Del Rio. facilius præsumendum, quod sciat solvere maleficium modo licto is qui signa posuit, illa auferendo, quâm alias qui non posuit.

26. — Hinc notandum est, communem esse sententiam cum Salm. cap. 11. n. 172. Suar. Less. Del Rio, Palao, Sanch. etc. adesse Striges, quæ ope dæmonis asportantur de loco in locum corporaliter. Nec obstat cap. Episcopi, 26. q. 5. ubi prohibetur sub pena excommunicationis fidem præbere talibus anicularum nenis; nam ibi prohibetur asserere simul, quod ambulent cum Herodiade, vel Dea Diana. Vide Elbel, n. 527. qui asserit cum Del Rio, et aliis, contrariam opinionem, quam tenuerunt Lutherus, Melanthon, et quidam Catholici, nempe hoc evenire per meram illusionem, et vim phantasie, esse valde perniciosa Ecclesiæ, quia conductit ad eximendas hujusmodi Lamias a poenis ipsis indictis; quod gravis damni est Christianæ Reipublicæ.

27. — Malefici autem incurrit excommunicationem ex cap. Si quis Ariolos. Hanc autem Salm. cap. 11. n. 101. cum Tabien. et Del Rio tenent esse latæ sententiæ, cum in dict. cap. dicatur; Anathema sit. At Suar. Sanch. Azor. Less. etc. n. 200. tenent esse ferendæ sententiæ; et dicunt, quod verba anathema sit in materia Fidei significant hæreticum jam ab Ecclesia præcisum: Sed in aliis materiis significant separationem tantum faciendam.

Incurrunt etiâm excommunicationem Bullæ Cœnæ, si iis coniungatur Hæresis, vel (ut dicunt Salm.) vehementis suspicio illius, nempe quando ineunt pactum expressum cum dæmonie, vel quando miscent res Sacras, vel diabolum adorant, vel consulant de iis, quæ ipse cognoscere nequit. Ita Salm. n. 203. cum Suar. Azor. etc. Sed hæc intelligenda, quando adest error Fidei in intellectu, ut ait Spor. de 1. Præc. cap. 9. n. 45. Nam alias non datur Hæresis formalis, etiânsi quis expressè exterius Fidem neget, ut certum est cum Busemb. ut suprâ de Præc. Fid. lib. 2. n. 19. Et sine hæresi formalí excommunicatio Bullæ minimè incurrit, ut certum est apud Laym.

28. — Quæres: Quomodo Confessario agendum cum Divinatibus, Magis, etc.

« Resp. 1. Examinandi sunt, præterquâm de variis superstitionibus: 1. Quo fine tali superstitioni se addixerint, v. gr. an ratione vehementis passionis, tristitia, vindictæ, avaritiae aut

» sanctitatis nomen conciliandi, quæ esset sacrilega hypocrisis. » 2. De apostasia, idolatria et hæresi: abnegant enim Christum et Deum: renunciant Sacramentis: habent dæmonem pro Deo, vel sancto: nec damnatum putant, aut miserum, et consequenter illius asseclas non esse damnados. 3. De blasphemis in Dcum et Sanctos, de sacrilegiis; abutuntur enim rebus sacris, ut aquâ benedictâ, Eucharistiâ, etc. 4. De luxuria, et commixtione cum dæmonie 5. De damnis proximo illatis. » Suar. Sanch. Filluc. Bonac. loc. cit.

« Resp. 2. Monendi sunt, se teneri 1. Pactum expressum, si quod habent cum dæmonie, aut commercium abjurare, et disolvere. 2. Libros suos, schedas, ligaturas, aliaque instrumenta artis comburere. 3. Comburere chirographum, si habent: si vero solus dæmon id habeat, non necessario cogendus est, ut reddat: quia pactum sufficienter dissolvitur per pœnitentiam. 4. Damna illata resarcire, ad quod proindè etiam tenetur Fiscus (ubi veneficorum bona confiscantur); uti et hæredes, si ad eos bona deveniant. Laym. loc. cit. Suar. t. 1. de rel. l. 2. c. 17. Sanch. loc. cit. c. 49. Fill. etc.

« Resp. 3. A Parochis moneri, et a Confessariis examinari circa hoc præceptum potissimum debent: 1. Opiliones, qui variis dediti esse solent observationibus, ut gregem suum a lupis vel aliis incommode tueantur. 2. Fabri ferrarii, qui circa equos sanandos utuntur verbis vel ex psalmis, vel ex oratione dominica desumptis. 3. Rustici, qui ad sananda pecora inanimibus, et superstitionis observationibus utuntur, vel recurrent ad peritos talium artium. 4. Vetulæ, quæ circa mulieres laborantes in partu vel ex matrice vanas, et superstitiones adhibent orationes. 5. Milites, qui deferunt secum sacra nomina, vel orationes ad certitudinem, quod in bello, vel duello non sint vulnerandi, nunquam aquâ, igne, vel subitâ morte perituri. »

CAPUT II.

De Irreligiositate, ejusque speciebus.

« IRRELIGIO, quæ Religioni opponitur per defectum, vel tendit directè ad irreverentiam Dei, et est Tentatio Dei, aut Perjurium: vel tantum tendit ad irreverentiam rerum sacrarum, et est Sacrilegium, aut Simonia. De Perjurio in secundo præcepto, de reliquis hic. »

DUBIUM I.

Quid sit Tentatio Dei?

29. Quid est Tentatio Dei? — 30. An in Tentatione Dei detur parvitas materiæ? Et quæ sit Tentatio interpretativa? — 31. An pecet qui petit a Deo miraculum? — 32. An qui offert se ad martyrium? Et an qui respuit medicinas?

29.—« RESP. Tentatio Dei est dictum, vel factum, quo quis explorat, num Deus sit potens, sapiens, misericors, aut aliam quam aliam perfectionem habeat. S. Th. 2. 2. qu. 92. art. 1. » Sanch. etc. Ea est duplex, scilicet vel *formalis*, quando quis expressè dubitans de aliqua Dei perfectione, eam experiri cupit; ut si quis petat miraculum, quo patefiat Fidem catholica esse veram: vel det se præcipitem ex turri, ut experitur, an Deus sit misericors, eum eripiendo a lesione: Vel est *implicita*, et *interpretativa*, quando quis, etsi expressè non intendat Deum tentare, id tamen petit, vel agit, quod suspe naturâ eo referri videtur; ut si quis se committat periculo, a quo vel nullo modo, vel vix possit eripi, nisi miraculosi; vel si media naturalia omittat, sperans a solo Deo effectum, v. gr. in morbo periculoso respuens medicinam, petensque, ac spe rans a Deo temere sanitatem. Nao. c. 11. Less. n. 4. Item si sinè necessitate et causâ rudiis absque præparatione velit con cionari, sperans a Deo sibi suggestos conceptus. Suar. Sanch. Less. Laym. lib. 4. t. 10. cap. 5. »

Unde resolves:

« 1. Tentatio Dei *formalis* est peccatum ex genere suo mortale, in quacumque etiam materia. Ratio est, quia includit dubitationem de perfectionibus Dei, quae in gravem Dei contemp tum redundat, vel magnam irreverentiam, curiosius agendo cum Deo, quasi cum ludione. Less. l. 2. cap. 45. d. 1. Sanch. lib. 2. cap. 3. Suar. etc. comm.

« 2. *Interpretativa* tentatio, cui dubitatio illa deest, plerum que est tantum peccatum veniale ob imperfectionem actus, ignorantiam, inconsiderationem, vel parvitatem periculi. Imò sæpè nullum est peccatum, quando scilicet justa causa subest, v. gr. Dei instinctus, necessitas, vel pia utilitas. Sayr. Tolet. Cajet. S. Th. 2. 2. qu. 92. »

30.—Sed quæstio hæc est, an in tentatione Dei *interpretativa*, ut suprà, detur parvitas materiæ? Affirmant Busemb. cum Caj. et Valent. in 2. 2. D. 6. qu. 14. n. 2. Less. lib. 2. cap. 45. n. 4. Sayr. Clao. reg. lib. 6. cap. 7. n. 14. et Tolet. lib. 4. cap. 19. n. 7. Hi dicunt, quod, si quis in re levi, et sinè gravis damni periculo tentaret Deum, ex sola curiositate spectandi aliquod opus supernaturale, hic tantum venialiter peccaret. Sed probabilius Sanch. Dec. lib. 2. c. 34. n. 5. Suar. t. 1. de Rel. tract. 3. lib. 1. cap. 3. n. 16. Salm. tract. 21. cap. 12. n. 3. eum damnant de mortali, nisi excusaret ratione ignorantiae, vel indeliberationis. Ratio, quia gravis est irreverentia velle ut Deus ostendat omnipotenti am suam ad satisfaciendum curiositati ipsius. Hinc Salm. loc. cit. dicunt, quod probabilius peccaret graviter qui in levi morbo, rejectis medicinis, speraret a Deo sanitatem, quamvis non peteret miraculum: quia (ut aiunt) videtur hic, respondendo remedia, reipsa miraculum exoptare, cum velit mutari causas naturales. Sed meritò huic doctrinæ contradicunt Sanch. loc. cit. cum

Leonardo, Bon. de 1. Præc. D. 3. qu. 9. part. unic. n. 3. cum Suar. Anacl. ibid. qu. 1. n. 8. Elbel d. n. 560. et Sporer eod. tit. cap. 10. cum Laym. qui in hoc non recognoscunt plusquam veniale culpam. Ratio, quia in hoc non adest gravis deordinatio; cum enim quis nequaquam miraculum petat curiositatis causâ, justè excusat a gravi, et aliquando ego puto etiàm ab omni culpa, si speret sine remediis naturaliter, Deo adjuvante, a tali levi morbo se liberandum, dum sæpè in hujusmodi morbis natura ipsa salutem operatur.

« 3. Si quis in puteum se conjiciat ad declarandam Dei erga se providentiam, aut suprà prunas ambulet, ad innocentiam ostendendam, est interpretativa tentatio Dei; uti etiàm sunt eæ probationes, quæ sunt per ferrum candens, aquam ferventem, vel frigidam^(Tales probationes sunt vötitæ cap. 1 et 2. de Purg. Vulgar. ut communiter Salm. cap. 12. n. 5 et 6.)* etc. de quibus v. Beinsfeld. et Delrium lib. 4. disp. Licet enim Deus aliquando tales purgationes miraculosè probarit, id contritum, vel quia Deo inspirante factæ sunt, vel quia innocenter ad eas compulsi sunt liberati. Bon. d. 9. p. 1.»

31.—Peccat, qui absolutè petit a Deo, vel offert miraculum ad conversionem Hæreticorum, cum sufficiente nostræ Fidei testimonia, Salm. c. 12. n. 7. cum Suar. Pal. Sanch. Si vero aliquando sit firmissima spes conversionis, tunc poterit peti a Deo miraculum sub conditione, si ei placuerit, Salm. ib. Cæterum Sporer loc. cit. cum communī ait satis esse licitum petere a Deo miraculum, quoties adsit utilitas gravis ad nostram aut aliorum salutem, vel Divinam Voluntatem implemandam. Et idem clare docet. D. Th. 2. 2. qu. 97. art. 2. ubi ait non tentare Deum qui signum ab eo petit, ut aliis demonstret; vel ad hoc quid instruitur, quid circa aliquid factum sit placitum Deo. Ibid. ad 3.

32.—Item peccat qui periculo mortis, vel mutilationis se obligat ad perferendum martyrium sinè justâ causâ; nam in casu necessitatis, si alias Fides aut salus multorum periclitetur, vel ad vitandas blasphemias, in quibus casibus martyrium est in pracepto; vel in casu utilitatis, ad exaltandam fidem, aut Dei gloriam; tunc licet martyrio se offerre, ut docet S. Th. 2. 2. qu. 144. n. 3. ad 1. Vid. Salm. n. 9.

Item peccat qui respuit medicinas; nisi faciat ad se mortificandum, modo absit periculum mortis, ut Viva qu. 6. art. 3. cap. 6. et Salm. n. 9. cum Cajet. Nao. et Sanch.

Quæritur, an Tentatio Dei expressa differat specie ab interpretativa? Affirmant Suar. et Bon. At probabilius negant Salm. num. 11.

DUBIUM II.

Quid, et quotplex sit Sacrilegium?

33. Quid et quotplex Sacrilegium? — 34. Quales species Sacrilegi sint explicandæ? — 35. Quæ sint Sacrilegia Personalia? — 36. Quæ

274 LIB. III. TRACT. I. DE PRIMO PRÆC. DECALOGI. CAP. II.
localia? — 37. An vetentur in Ecclesia Mercatus, Convivia, Judicia, etc.? — 38. An sit Sacrilegium extrahere hominem ab Ecclesia, atrio, etc.? — 39. An omne furtum in Ecclesia sit Sacrilegium? An in Sacristiâ? — 40. Quæ Sacrilegia realia? — 41. An licet vasa et vestes sacras convertere in usum profanum? — 42. An sit Sacrilegium lædere bona Ecclesiasticorum? — Detinere Legata pia? Decimas non solvere? — 43. An sit Sacrilegium mentaliter peccare in Ecclesia? An omittere Sacraenta tempore debito? — 44. An censuræ contra sacrilegos incurvantur ipso facto? — 45. An sit Sacrilegium furari Reliquias? — 46. An peccare die festo? — 47. An violare vota? — 48. Vide alia ibid.

33. — « RESP. Sacrilegium est violatio rei sacræ, hoc est dicatæ cultui Divino, et peccatum mortale ex genere suo, si opus specialiter repugnet cum rei sanctitate; non verò, si generaliter tantum repugnet, quomodo omnia peccata mortalia generaliter repugnant sanctitati, v. gr. Templi, ita ut ibi cum veniali peccato committantur. Est autem Sacrilegium triplex: Personale, quo persona; Locale, quo locus; et Reale, quo res aliæ vio- lantur. S. Thom. 2. 2. quæst. 99. art. 3. et cæteri Theologi. »

34. — Explicanda est in Confessione species Sacrilegii, an fuerit Personale, Locale, aut Reale. *Viva de Præcept. Dec. quæst. 6. d. 1. n. 1. et Salm. cap. 12. cum S. Th. et commun.* Quæstio est, an prædictæ species sint subalternæ, vel sint infimæ? Prima sententia tenet esse subalternas continentes sub se alias species infimas. Ita *Suar. Pal. Less. etc. apud Salm. c. 12. n. 17. cum Bus. (vid. n. 48. infrà ibid. n. 5.) et Elbel de Sacril. n. 565. cum Fil.* Et ideo dicunt percussionem Clerici specie differre a concubitu cum eo. Secunda tamen sententia tenet esse infimas, ut *Viva qu. 6. art. 1. n. 2. et Salm. cum Cajet. Trull.* Ita ut, si quis violat Sanctimoniale verberando, aut cum ea concubendo, unum Sacrilegium formaliter committat. Et sic sentit Th. 2. 2. qu. 99. art. 3 ad 2. ubi ait: « Possibile est aliqua duo peccata differre specie secundum materiales actus, convenire autem in specie secundum unam rationem formalem sacrilegii; putè si quis Sanctimoniale violaverit verberando, vel concubendo. » Et hæc est probabilior. Docet verò *ibid.* S. Doctor præfatas species habere diversos gradus, significans eos constituere quidein circumstantias aggravantes, non autem speciem mutantes.

Unde resolves:

35. — I. « Personale sacrilegium est percussio Clerici, pertractio ejusdem ad judicium seculare, item luxuriosa violatio personæ Deo per votum castitatis sacratæ, de qua v. infra tr. 4. cap. 2. dub. 2. n. 454.

36. — II. Locale sacrilegium est omnis actus, quo Ecclesia polluitur, ut est v. gr. occisio hominis, effusio humani sanguinis, vel semenis illicita, et notoria. (Ut probabiliter tenent etiā *Viva Qu. 6. Art. 1. n. 11. et Tamb. cum Vasq. Pont. Dian. Con. Tol. apud Salm. Tr. 6. cap. 8. n. 101. contrà Salm. ib.*

DE SACRILEGIO. DUB. II.

275

* cum *Suar. Bon. Lug. Fal. etc. et Elbel* n. 556. qui probabilius dicunt etiā occultam effusionem esse Sacrilegium. Vide *dīcenda de VI Præc. n. 458. versic. II. Circa locum, etc.*)
Item sepultura excommunicati, vel non baptizati; item si actus quidam profani fiant in Ecclesia, et repugnantes ejus immunitati, ut negotiations, illiciti concubitus, et spurcicies, seditiones, concilia secularia, stabulationes equorum, incendia, effractiones, spoliaciones. Item si materia rei sacræ, vel Ecclesiæ directè ad profanos usus convertatur; si reus ex Ecclesia, velut asylo, extrahatur; nisi tamen sit latro publicus, vel nocturnus populator agrorum, vel enorme maleficium fiduciæ asylistic commiserit. Denique si furto auferantur res Ecclesiæ, aut ibi depositæ. *Laym. c. 7. Bon. quæst. 6.* Si verò res ablata fuerit per accidens tantum in Ecclesia, v. g. crumena viri divitis, probabiliter non committi sacrilegium docet *Dian. p. 1. t. 3. R. 27. ex Fagn. et sex aliis, contrà Suar. Laym. etc.* »

37. — Similiter violatur locus sacer, si in eo fiant conclamations, deambulationes, mercatus, strepitus judiciorum secularium, non verò Ecclesiasticorum pietatem spectantium. Aliquando tamen iudicia secularia, aut parlamenta licta sunt in necessitate, v. g. ob pluviam, solis aestum: modò fiant sinè strepitum, et desit alius locus opportunus. Pariter non videtur culpa gravis aliqua moderata deambulatio in Ecclesia, aut privata co mestio, etiā sinè necessitate, si absit scandalum, et clamor. Ita *Viva ib. n. 11. ex S. Thom. cum Salm. dict. c. 12. n. 25.* Hic obiter advertatur nemini quacumque prædicto dignitate, modò non Regali, licere indicere, ut sibi ad Ecclesiam deferatur Stratum; secus statim cessandum à Divinis, et Ministri Ecclesiæ ipso facto excommunicationem incurvant, et Ecclesia tanquam interdicta habenda est. Hoc decretum fuit a S. C. Cærem. quæ ait. « Proposito in S. C. Cærem. quodam abusu inter alios, qui de re centi in Urbe irrepererunt, eadem S. C. ad eum omnino tollendum die 30 Augusti 1701 decrevit: « Non licere cuicunque etc. » (Persons Régalibus tantum exceptis) ad Ecclesias strata sibi deferri facere; secus cessandum immediate a divinis: Quod nisi servetur, Rectores, cæterosque Ministros ipso facto excommunicationem incurvare, eamque Ecclesiam esse pro interdicta. » (Ita annotatum reperitur in Bullario Clementis XI, part. 3. decr. 1. Car.) Deinde subjungitur: « Et facta relatione Sanctitas sua (i. e. præfatus Clemens) Decretum approbat, necnon promulgari, atque executioni tradi, et in omnibus Urbis Sacrais affigi mandavit die 3 Octob. 1701. » Hoc omne refertur a *Ferraris in sua Bibliotheca* (Ferrar. Biblioth. tom. 3. Verbo Ecclesia art. V. n. 28 et 29.) qui etiā refert (*ibid.*) veteri pluribus ex Decretis S. R. C. dari intrâ Missam Laicis (etsi Præsidibus) Evangelium osculandum, uti etiā dare illis usum Baldachini, et illos admittere ut assistant in Presbyterio. Ad nostra autem redeuntes dicimus:

38. — Sacrilegium est extrahere violenter hominem ab Eccle-

18

sia, etiā interdictā, vel pollutā, et ab ejus cæmeterio, atrio, claustrō, dormitorio, ambitu contiguo cum Ecclesia : Item a Domib⁹ Religiosorum clausurā septis. Vide *Salm. Tr. 18. cap. 3. a. n. 81.* Cæterum, præter hunc usum violatæ Immunitatis, ad incurrendam speciem sacrilegii, nomine loci sacri intelligitur tantum Ecclesia, non alia loca, cum in odiosis strictè facienda est interpretatio, ut notat *Elbel de Sacril. n. 566. cum Laym. Bon. etc.*

39. — Quæritur, an omne furtum in Ecclesia sit Sacrilegium? *Prima sententia* cum *Lugo D. 16. num. 470. Tambur. in Math. Conf. lib. 2. cap. 8. Pal. Azor. Dian. Less. Con. Henrīq. etc. apud Salm. Tract. 6. c. 8. n. 103.* tenet non esse Sacrilegium, nisi furtum sit de re Ecclesiæ commodata, vel commissa ibi custodiæ causā : nam alia res profanæ accipiuntur quidem materialiter in loco sacro, sed non de loco sacro, dum ad locum sacram nullo modo pertinent. Excipit tamen meritò *Lugo loc. cit.* furtum de rebus quæ Sacrista fecisset sibi commodari pro Ecclesiæ ornatu. *Secunda tamen sententia* probabilius affirmat ex *C. Quis quis. 17. quæst. 4.* ubi absolute damnatur ut sacrilegus, qui non sacram de sacro furatur; nec id limitatur ad depositum tantum. Ità *Elbel n. 587. cum Fill. Val. et Salm. Tract. 6. cap. 8. n. 103. cum Pal. Dic. Vasq. Bon. Laym. etc.* Rectè tamen *Salm.* Probabile vocant primam sententiam. An autem sit Sacrilegium Locale furari e Sacristia? Negat *Sanch. de Matr. D. 15. n. 13. contrà aliquos.* Certum autem est non esse Sacrilegium furtum in Claustris, nec in Oratorio domus privatae. In Oratoriis verò Xenodochiorum, vel Eremitorum, licet non benedictis ab Episcopo, justè putat *Sanch.* furtæ esse sacrilegia. Vid. *Viam. d. loc. n. 13.*

40. — « 3. Reale sacrilegium est indigna tractatio, et adminis- » tratio Sacramentorum, ut si ministrentur, vel suscipiantur » cum peccato mortali. Item profanatio vasorum, et instrumen- » torum sacrorum : v. g. si quis calice utatur in convivio, orna- » menta altarium, vel Sacerdotum ad usus profanos applicet : » intellige de iis, quæ consecrari, vel saltem benedici solent: nam » ad nuptias, vel communem usum adhibere tapetes, candelabra, » pelvim, imo et manutergium, et cætera, quæ mediæ serviunt » ministerio sacro, non esse peccatum docet *Tamb. expedit. Sa-* » *crif. lib. 1. c. 2.* nisi fiat ex aliquo contemptu saltem implicito, » ut si semper, et indifferenter sic utaris supradictis. Atque idem » affirmat de candelis, ramis, aquâ, incenso, et similibus bene- » dictis, quod in modicis istis benedictionibus non agatur cum » tanto rigore ab Ecclesia, ut patet in pane, ligno, carbonibus, etc. » benedictis. Vid. *loc. cit. §. 3.* Item violatio, vel indigna trac- » tatio sacrarum Imaginum et Reliquiarum. Item abusus Scrip- » turæ sacræ, v. g. ad stabiliandas hæreses, vel res turpes. Item » raptura bonorum Ecclesiæ, suppressio piorum legatorum, vel » jurium Ecclesiæ defraudatio, etc. Vid. *Fill. tr. 24. cap. 9.* » *Regin. lib. 19. n. 57. Suar.* »

Concilium Tridentinum Sess. 4. in fine vocat temeritatem tor- quere verba S. Scripturæ ad scurrilia, fabulosa, vana, adulato- ria, detractoria, etc. Vid. *Salm. cap. 12. n. 82.*

41. — Quæritur 1. an vasa, et vestes sacræ possint converti in usum profanum? Affirmant *Salm. tr. 21. c. 12. n. 32.* si illæ jam amiserint formam et benedictionem. Sed alibi *cap. 10. n. 145. cap. 39. dist. 1.* dicit: « Altaris Palla, cathedra, candelabrum » et velum... et alia, quæ in Sacrario fuerint, non debent admitti » in usum laicorum, sed sunt comburenda. » Melius autem *Suarez p. 3. D. 18. sect. 8. Pal. t. 2. tr. 3. D. 1. p. 6. Bon. D. 3. quæst. 1. p. 4. et. Ronec. de 1. Præc. cap. 1. quæst. 7. cum Barbosa dis- tinguunt, et dicunt, quod si res ita totaliter immutetur, ut ad communem materiam redeat, sicut si calix igne vel ferro ad com- munem massam argenti reducatur, tunc licet in usum profanum convertere. Ità ipse cum *Bon. Pal. Suar. et Baur.* secùs si tota- liter non difformetur. Hinc non licet ex veteri Casula vestes pro- fanas resarcire: et hoc adhæret ei quod dicit *S. Thom.* suprà. Ideò alii dicunt non licere hujusmodi vestes ad usus profanos vendere aut oppignorare. Vide *Salm. dict. cap. 10. num. 45.**

42. — Quæritur 2. an laesio quorumcumque bonorum Eccle- siasticorum sit sacrilegium? Resp. negativè, sed tantum bonorum quæ pertinent ad ornatum Ecclesiæ, aut sunt deputata ad sustentationem Ministrorum, ut loquitur *S. Thom. 2. 2. quæst. 99. art. 3.* Ly ad sustentationem Ministrorum, intellige qua tales sunt ut rectè dicit *Tambur. Dec. lib. 2. cap. 6. §. 3. n. 9.*

Quæritur 3. an sit Sacrilegium injustè detinere legata relictæ Ecclesiæ pro ejus servitio? Affirmat *Less. lib. 1. c. 16. n. 30.* Sed negat *Tamb. dist. 1. n. 10. cum Pal. et Salm. c. 10. n. 35. etc.* Quià, donec dicta bona ab Ecclesia non possideantur, non sunt sacra.

Quæritur 4. an sit Sacrilegium non solvere Decimas? Affir- mant *Less. lib. 2. cap. 16. n. 18. Elbel n. 569. cum Val. Spor. etc.* Sed negat *Croix lib. 3. p. 1. n. 52. et Tam. d. lib. n. 11. cum Pal.* Dicunt tamen esse peccatum gravius irreligiositatis; quià solutio Decinarum est ordinata in recognitionem Divini Domini.

45. — Notandum, quod per meros actus internos non violetur sanctitas loci, ideoque non committat sacrilegium, qui in Ecclesie habet voluntatem occidendi hominem extrâ illam. Secùs, si quis extrâ Ecclesiam proponit occidere in Ecclesia. Ità *Salm. cap. 12. n. 28. cum aliis communiter.*

Palaus Tr. 17. D. 2. p. 2. tenet omittere Sacraenta tempore debito esse sacrilegium. Probabilius verò negatur, sed esse dici- tur peccatum contrâ obedientiam Ecclesiæ debitam. *Salm. c. 12. n. 38.*

44. — Item notandum est, quod censuræ contrâ sacrilegos latæ non incurvantur ipso facto, nisi a percutientibus Clericum. Item que a violentibus immunitatem ecclesiasticam, imponendo tri- buta, usurpando bona: et ab effringentibus Ecclesias, et simul

278 LIB. III. TRACT. I. DE PRIMO PRÆC. DECALOGI. CAP. II.
expoliantibus res sacras, ex c. *Conquest.* 22. de *Sent. excomm.* *Vid.*
Salm. n. 24. Incendiarios autem Ecclesiarum probabilius est non
esse excommunicatos ipso facto, ut *Salm.* n. 40. cum *Cajet. Sylo.*
Nao.

45. — Grave sacrilegium committit, qui furatur Reliquiam
etiam in parva quantitate, si scit dominum ob hoc esse valde
contristandum. Ita *Leand. Prad. Nao. Mol.* apud *Salm. Tract.* 21.
cap. 10. n. 108.

46. — Quæritur 5. an tempus sit objectum Sacrilegii, scilicet
si quis peccet die festo etc. Negant *Lugo de Ben. D.* 16. n. 523.
et *Salm. c. 12. n. 36. cum Less. et Pal. et Tamb. Met. Conf. lib. 2.*
c. 7. §. 5. n. 40. Nisi notabilis irreverentia irrogetur cultui Divino,
ut si quis in Paraseve exhiberet comedias, ludos publicos, etc.

47. — Quæritur 6. an violatio voti sit Sacrilegium? Negant
Tamb. cum Suar. Dec. loc. cit. n. 12 et 13. et Pal. Tr. 17. D. 2.
p. 3. §. 2. Dicunt enim esse peccatum perfidiæ, seu contra fideli-
tatem Deo debitam, ut *Croix, lib. 3. p. 1. n. 55. cum Tamb. in*
Dec. loc. cit. n. 13. Affirmat vero *S. Thom. 2. 2. quest. 99. art. 3*
ad 3. et sequuntur *Salm. cap. 12. n. 22.* Qui autem violat votum
castitatis, probabilius committit sacrilegium. Vide *Elbel* n. 584.

48. — « 4. Peccatur etiam Sacrilegio, peccato omissionis v.g.
si quæ ad Sacrificium spectant, ut corporalia, et similia sint val-
de immunda *Bon. de Euch.* * (*Qui p. 9. n. 23. cum Fill. Suar.*
Reg. etc. dicit esse mortale. *Vid. lib. 6. n. 384.*) *

« 5. In Confessione exprimenda est species, et materia sacrile-
gii. Ratio prioris est, quia sæpe divisam malitiam habet, v. gr.
percussio Sacerdotis, et fornicatio cum eodem. Ratio posterioris
est quia etiam, materia aliquando auget, et addit malitiam,
v. g. si sit contraria Eucharistiam, addit, secundum *Gordonum*,
Communi violationi rei sacræ aliud peccatum contra latrati.
Attingere autem nuda manu calices, patenas, aras, agnos ce-
reos, etc. Chrismate delibita non licet foemini et laicis * (*Li-*
cet vero Clericis etiam prima tonsuræ, ut Tamb. ib. n. 11. cum
Suar.) * Citra contemptum tamen non mortale, si vacua sint,
et si causa subsit, nec veniale. *Suar. Tamb. loc. cit. §. 1.* sine
causa autem veniale esse docet *Suar. Coninch.* et alii communiter;
licet *Tamb. loc. cit. ex Sa,* etc. contrario censeat proba-
bile, * (*Cum Scoto, et Bartol. ab Ang. sed Sa apud Tamb.*
et Sot. Henr. Sanch. Fag. et Tamb. apud. Pasq. ut refert Croix
lib. 6. p. 2. n. 385. censet nullum esse peccatum. Pro moniali-
bus vero adest privilegium, ut Salm. cap. 10. n. 132.) * ut et si
corporalia, vel purificatoria laventur ab iisdem. Vide lib. 6.
n. 385. Cætera autem, quæ Eucharistiam immediatè non con-
tingunt, nec chrismate unguntur, ut mappas, vestes Sacer-
dotiales immediatè contingere omnibus licet. *Suar. Laym. Tamb.*
l. cit. ubi ex Palaq, etc, idem concedit de Reliquiis: sicut etiam,
ut easdem thecis inclusas penes se habeant, vel laici in publicis
processionibus gestent. Idem docet cum *Laym.* de pyxide, sive

DE SIMONIA. DUB. III. ART. I.

279

» ciborio, et lunula benedictis, quando sacram Eucharistiam non-
dum continuerunt. Idem de corporalibus, pallis et purificato-
riis, quando post sacram usum lota sunt: ex *Laym. et Bonac.*
» inò etiam ante lotionem. *Laym. Tamb. loc. cit.* »

DUBIUM III.

DE SIMONIA.

ARTICULUS I.

Quid sit, et quotplex?

49. Quid sit Simonia, et quotplex? — 50. An possit dari par-
vitas materiæ in Simonia? — 51. Quando sit Simonia dare tem-
porale pro spirituali? — 52. An sit Simonia dare beneficium
allicui, ut se sustentet; vel solà ratione amicitiæ, aut precum?
— 53. An sit Simonia deducere in pactum obligationem antidoralem?
— 54. An dare spirituale principaliter ob temporale? — 55. An
sit Simonia accipere aliquid pro administratione Sacramentorum?
Et an principaliter ob lucrum temporale ab eis captandum?
— 56. Quid intelligatur per *Munus a manu*? — 57. An sit Simonia
dare mutuum ob spirituale? — 58. An solvere pensionem ob Bene-
ficium? — 59. An dare aliquid, ut alter præstet quid spirituale
pro seipso accipiente? — 60. An dare Beneficium cum aliquo onere
spirituali? An resignare, vel præsentare cum onere? — 61. Quid
per *Munus ab obsequio*? — 62. An sit Simonia inservire ob Bene-
ficium? — 63. Quid per *Munus a lingua*? — 64. An sit Simonia
dare aliquid Mediatori, ut obtineat sibi Beneficium? — 65. Quid si
sit Intercessor mediatus? — 66. Quid si promittas dare elec-
mosynam allicui Monasterio? — 67. Quæ sit Simonia *Mentalis*?
Quæ *Conventionalis*? Quæ *Realis*? — 68. Quæ juris Divini, quæ
humani? — 69. An detur Simonia tantum de jure humano?
— 70. An vendere beneficia sit simonia de jure divino? — 71. An
sit Simonia vendere Jus patronatus? Et an de jure Divino?
An vendere jus sepulturæ? — 72. An Beneficia possint per-
mutari? — 73. Quomodo possit permutari Beneficium cum pen-
sione? Et cuius auctoritate? Et an Episcopi possint pensiones con-
stituere? usque ad n. 76. — 77. Quomodo in Beneficiis liceat
transigere? usque ad num. 80. — 81. Quomodo fieri possint Re-
nuntiationes Beneficiorum? usque ad n. 84. — 83. Quotplex sit
Simonia *Confidentialis*, et quæ ejus poenæ? usque ad num. 90.
— 91. Quomodo fiat Simonia pro ingressu ad Religionem?
— 92. An liceat aliquid accipere pro sustentatione ingressuri?
— 93. An liceat pro catechizando? etc. — 94. An pro instruendo
aliquid in sacra Doctrina? — 95. An pro absolvendo, etc. — 96. An
prodanda dispensatione in Matrimonio? — 97. An liceat dare aliquid,
ut alter omittat rem spirituale? — 98. An ad redimendam vexa-
tionem? — 99. An possit pecuniæ redimi vexatio circa possessionem
Beneficii? — 100. Quid si nondum sit acquisitum jus in re? Quid
si quis corrumperet Electores, ne te eligerent? — 101. Quid si
alter solis precibus impedit? — 102. An possit dare pecuniæ,
ne alter se opponat tuæ electioni? — 103. An ne eligat indignum,
vel ut eligat dignum? — 104. An, ut non concurrat ad beneficium,
quod tu cupis? Vide alia apud Busemb.